

Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Przytyku
z dnia .....
w sprawie przyjęcia Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Przytyku za 2025 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), w związku art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.) Rada Miejska w Przytyku uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku za 2025 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

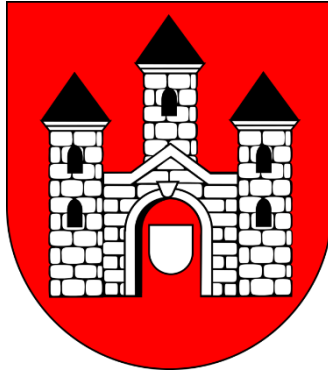
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku za 2025 rok

Zgodnie z art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. W związku z powyższym zachodzi konieczność przedstawienia Radzie Miejskiej w Przytyku, sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku za 2025 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2026 rok.

*Załącznik
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Przytyku
z dnia.....*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W PRZYTYKU**

za 2025 rok

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Katalog osób uprawnionych do uzyskiwania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może zostać udzielona zawarty w ustawie o pomocy społecznej nie jest katalogiem zamkniętym. Osoba oczekująca pomocy powinna współdziałać w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy na ogół biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych potrzeb.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W 2025 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 r.

Rozdział	Nazwa	Środki własne		Dotacja	
		Plan	Wydatek	Plan	Wydatek
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające szo, zdo, świadcz. pielęgnacyjne	0	0	77.840,00	77.504,27
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały	5.750,00	0	16.600,00	16.245,56
85502 § 2060	Świadczenia wychowawcze	0	0	2.000,00	2.000,00
85502 § 2010	Świadczenia rodzinne, FA, składki emerytalno-rentowe od niektórych świadczeń	0	0	4.644.278,00	4.644.109,01
85214	Zasiłki okresowe	10.000,00	0	36.000,00	34.196,00
85214	Zasiłki celowe	22.000,00	10.872,00	0	0
85202	Domy Pomocy Społecznej	480.000,00	352.930,64	0	0
85203	Ośrodki wsparcia	25.000,00	0	0	0
85216	Zasiłki stałe	62.925,00	0	224.000,00	219.578,96
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	15.440,00	8.018,20	32.000,00	32.000,00
85219 § 2030	Ośrodek Pomocy Społecznej (wraz z dodatkiem motywacyjnym)	563.551,00	552.788,68	168.809,00	168.628,10
85219 § 2010	Wynagrodzenie dla opiekuna	0	0	8.120,00	8.120,00
85508	Rodziny zastępcze	80.000,00	61.814,73	0	0
85504	Asystent rodziny (wraz z dodatkiem motywacyjnym)	111.913,00	85.452,13	38.971,15	38.971,15
85205	Przeciwdziałanie przemocy domowej	1.000,00	0	6.000,00	6.000,00
85503	Karta Dużej Rodziny	0	0	514,00	513,99
85215 § 2030	Dodatki mieszkaniowe, w tym dodatki energetyczne	1.000,00	0	0	0
85415	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	20.000,00	15.564,00	80.000,00	62.256,00
85295	POMOST	0	0	7.334,49	7.334,49

Źródło: Dane statystyczne GOPS

W 2025 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz pracy socjalnej objęto łącznie 241 osób, w tym 189 wyłącznie z pracy socjalnej.

Przyznanie świadczeń, oprócz pracy socjalnej, poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 1.010,00zł
- dla osoby w rodzinie – 823,00zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w roku 2025 była: niepełnosprawność, następnie bezrobocie i długotrwała choroba.

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku w 2025 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub

korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” można udzielić wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Tabela nr 2. Świadczenia pieniężne wypłacane w 2025r.

Forma pomocy		Liczba rodzin którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe		22	219.578,96	22
Zasiłki okresowe		7	34.196,00	26
Zasiłki celowe i w naturze		16	10.872,00	28
w tym:	specjalne zasiłki celowe	5	2.376	6
Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”		16	14.020,00	49

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Świadczenia niepieniężne

Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób zaburzeniami psychicznymi,
- pobyt w domu pomocy społecznej,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- praca socjalna.

Schronienie

Gmina, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach i noclegowniach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy. W 2025r. gmina nie ponosiła kosztów pobytu osób w schroniskach dla osób bezdomnych.

Domy Pomocy Społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Mieszkańcy przebywali w 4 różnych domach w zależności od profilu (Wierzbica, Jedlanka, Kozienice, Tomaszów Mazowiecki).

Tabela nr 3. Wybrane świadczenia niepieniężne w 2025r.

Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	8	96	352.930,64
Program „Posiłek w szkole i w domu” (posiłek)	29	3.916	20.472,00
Składki zdrowotne za osoby uprawnione do zasiłku stałego	16	158	16.245,56

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku w roku 2025 realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028. Celem Programu było zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Na realizację powyższego programu wydatkowano **40.018,20zł, z tego:**

- **środki własne gminy – 8.018,20zł,**
- **dotacja z budżetu państwa 32.000,00 zł.**

W ramach realizacji Programu obejmowano osoby i rodziny pomocą w formie posiłku lub zasiłku na zakup żywności, opłacano koszty dowozu posiłku dla uczniów oraz zapewniano obiady uczniom na wniosek dyrektora szkoły.

Składki zdrowotne

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 16 osób pobierających zasiłek stały, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Wydatek w kwocie **16.245,56zł** – całość z dotacji wojewody.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Odpłatność za 1 godzinę usługi uzależniona jest od dochodu osoby, korzystającej z usług.

Z usług opiekuńczych skorzystało 4 osoby wymagających pomocy osób drugich z tytułu wieku, długotrwałej choroby i niepełnosprawności. Osoby korzystające ze świadczeń wniosły opłatę za świadczone usługi w łącznej kwocie **2.817,11zł.**

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. W 2025 r. wpłynęło 10 wniosków o wydanie decyzji administracyjnej w sprawie potwierdzenia prawa do ww. świadczeń, z tego wydano:

- 2 decyzje pozytywne;
- 6 decyzji odmownych;
- 1 wniosek został przekazany niezgodnie z właściwością,
- 1 wniosek w toku postępowania (decyzja pozytywna wydana w 2026r.)

Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wspierają proces pozytywnych zmian życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję prawnika, pedagoga, psychologa, doradcy. Ponadto, osoby wymagające pomocy kierowane są do psychologa, czy terapeuty uzależnień zatrudnionych w GOPS w Przytyku, a finansowanych ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. Pomoc pracowników socjalnych polega również na wsparciu w kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania prawa do różnych świadczeń, m. in. zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia uzupełniającego czy ustalenia prawa do emerytury lub renty. Zgromadzenie niezbędnych dokumentów umożliwiło uzyskanie własnego lub dodatkowego dochodu.

W 2025 r. pracownicy socjalni objęli pracą socjalną 241 osób lub rodzin, w tym 189 osób lub rodziny wyłącznie pracą socjalną.

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Przytyk na lata 2024 – 2030 ma na celu stworzenie wsparcia i udzielenia pomocy osobom uwięzonym w przemoc domową oraz rozpowszechniania informacji o instytucjach udzielających w tym zakresie pomocy.

Działania realizowane w 2025r. na podstawie w/w Programu będą przedmiotem odrębnego sprawozdania, jednak już teraz należy zaznaczyć, że procedura „Niebieskie Karty” jest jednym z najtrudniejszych zadań realizowanych przez pracowników socjalnych, wymagającym nie tylko wiedzy prawnej, ale także dużej odporności psychicznej i umiejętności interpersonalnych.

Rodziny zastępcze

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Gmina zobowiązana jest do refundacji części wydatków poniesionych przez powiat za dzieci z terenu naszej gminy umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2025 r. współfinansowano pobyt 10 dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Koszt pobytu sfinansowany ze środków własnych gminy wyniósł **61.814,73zł.**

Asystent rodziny

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku zatrudnił 1 asystenta rodziny, który realizował zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny pracował z 8 rodzinami. Specyfika pracy asystenta rodziny jest wysoce obciążająca psychicznie i obciążona jednym z najwyższych wskaźników wypalenia zawodowego. Wpływ na tę sytuację ma praca w trudnych środowiskach, brak motywacji do współpracy ze strony rodzin czy też odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci.

Na obsługę zadania wydatkowano kwotę **109.977,68 zł**, w tym z dotacji wojewody **24.525,55 zł.**

Ponadto, na wypłatę dodatku motywacyjnego, w okresie od stycznia do grudnia 2025r. wydatkowano kwotę – **14.445,60zł** – całość z dotacji wojewody.

Podejmowane w 2025r. działania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą przedmiotem odrębnego sprawozdania.

Wynagrodzenie przyznawane opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki

Jednym ze świadczeń uregulowanych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jest wynagrodzenie przyznawane opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną. Wynagrodzenie to przyznawane jest przez sąd, a jego wypłatę realizują ośrodki pomocy społecznej. Udzielenie tego świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił wynagrodzenie za sprawowanie opieki w kwocie 8.000,00 zł, koszty obsługi zadania wyniosły 120,00 zł; łączny koszt wyniósł **8.120,00 zł**. Zadania to w całości finansowane jest z dotacji wojewody.

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową - Podprogram 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku wydawał skierowania do Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową - Podprogram 2024, Celem programu jest udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących, wspierających ich włączenie społeczne. Osoby zakwalifikowane do pomocy otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze. Pomoc żywnościowa, na podstawie skierowań wydawanych przez GOPS trafiła do 129 osób, które zostały zakwalifikowane zgodnie z wytycznymi MRPiPS. Dystrybucją pomocy dla 128 osób zajmował się Parafialny Zespół Caritas przy Parafii p.w. Świętego Krzyża w Przytyku; dla 1 osoby wydano skierowanie do innej organizacji działającej na terenie Radomia.

Pomoc Obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa oraz świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

W 2025r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku nie wpłynął żaden wniosek o pomoc od obywateli Ukrainy, a także od osób zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Stypendium szkolne

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne na osobę w rodzinie wynosi – 823,00zł. Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wskazana jest w art. 90d ust. 7 ustawy o systemie oświaty.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe,[...].

Zasiłki szkolne

Zasiłek szkolny to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny może być przyznawany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Tabela nr 3. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2025r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość
1.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (przy założeniu, że 1 dziecko/1 stypendium to 1 wniosek) w roku 2025 na rok szkolny 2025/2026	53
2.	Liczba przyznanych stypendiów w roku 2025; na rok szkolny 2025/2026	50
3.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	0
4.	Liczba przyznanych zasiłków szkolnych w roku 2025	0
5.	Łączna wysokość wypłaconej pomocy materialnej dla uczniów w 2025r. w tym:	77.820,00
5.1	Wysokość wykorzystanej dotacji	62.256,00
5.2	Udział środków własnych, w tym:	15.564,00

Źródło: Dane statystyczne GOPS

W kwocie wypłaconej pomocy materialnej dla uczniów zawarte są również świadczenia wypłacone w okresie od stycznia do czerwca 2025r. przysługujące na rok szkolny 2024/2025.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

W 2025 roku nie wypłacano świadczeń w postaci dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego.

Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej

Plan: środki własne – 563.551,00; dotacja wojewody – 168.809,00zł

Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025r. tj. zatrudnienie oraz wydatki bieżące, wyniosły ogółem **721.416,78** zł, w tym: środki własne – 552.788,68zł, dotacja Wojewody 168.628,10 zł.

W kwocie dotacji wojewody ujęty został wydatek poniesiony na wypłatę dodatku motywacyjnego dla 6 pracowników, w okresie od stycznia do grudnia w wysokości 73.853,10zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przytyku realizowane są także zadania wynikające ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Działania realizowane w 2025r. na podstawie w/w ustaw są przedmiotem odrębnego sprawozdania.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych.

Wykaz zniżek w ramach Karty Dużej Rodziny jest dostępny na stronie - <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/kdr>

Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny można składać w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania lub dużo sprawniej i szybciej za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (www.empatia.mrpips.gov.pl).

W naszej gminie wnioski przyjmowane są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2025 roku, wpłynęło:

- 10 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy,
- 8 wniosków złożonych, po raz pierwszy, przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców,
- 2 wnioski o wydanie Karty dla nowego członka rodziny,
- 5 wniosków od członków rodziny wielodzietnej, którzy byli już jej posiadaczami,
- 2 wnioski o duplikat karty.

Na obsługę zadania wydatkowano ze środków Wojewody kwotę **513,99 zł**.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE, RENTOWE I ZDROWOTNE

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, jeżeli dochód netto w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Ponadto od 1 stycznia 2016 r. wprowadzony został mechanizm „złotówka za złotówkę”. Zasada ta polega na tym, iż w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium dochodowego, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna

kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującymi danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny.

Tabela nr 4. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne, opiekuńcze i składki na ubezpieczenie społeczne w 2025r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	4.243	488.212,67
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	2.636	226.277,02
	w tym z tytułu:		
2.1.	Urodzenia dziecka	14	14.000
2.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	17	6.232,92
2.3.	Samotnego wychowywania dziecka	125	22.415,19
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecko niepełnosprawnego	280	29.254,25
2.5.	Rozpoczęcia roku szkolnego	588	25.978,54
2.6.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	679	43.266,99
2.7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	933	85.129,13
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	6.879	714.489,69
4.	Świadczenia opiekuńcze	2.816	3.203.653,00
4.1.	Zasiłki pielęgnacyjne	1.943	419.377,00
4.2.	Świadczenia pielęgnacyjne	843	2.765.676,00
4.3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	30	18.600,00
5.	Świadczenie rodzicielskie	159	131.530,58
6.	Zasiłek dla opiekuna	8	4.960,00
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	33	33.000,00
8.	Fundusz alimentacyjny	188	119.029,23
9.	Świadczenie "Za życiem"	1	4.000,00
10.	Składki na ubezpieczenie społeczne w ZUS i KRUS	X	309.285,99

Źródło: Dane statystyczne GOPS

Jednocześnie Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które opiekowały się dziećmi i dorosłymi osobami niepełnosprawnymi.

Na realizację tych zadań w roku 2025 plan Wojewody wynosił **4.644.278,00zł** wydatkowano natomiast kwotę **4.644.109,01zł**, w tym:

- 4.510.864.49zł wykorzystano na wypłatę świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne,
- 133.244,52zł wykorzystano na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, tj. wydatki związane z zatrudnieniem osób obsługujących zadania wraz z pochodnymi i wydatkami bieżącymi.

Wydatki na świadczenia rodzinne wymienione w tabeli nr 4 należy pomniejszyć o kwotę zwrotów w danym roku w wysokości 9.084,00 zł.

Fundusz Alimentacyjny

Osoba, która ma zasądzone alimenty na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, a ich egzekucja okazała się bezskuteczna - dłużnik nie płaci zasądzonych alimentów, może ubiegać się o wypłacanie alimentów z funduszu alimentacyjnego. Fundusz alimentacyjny przysługuje:

- do ukończenia 18 roku życia;
- do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia;
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

i nie przekracza kryterium dochodowego, które od 01.10.2023r. wynosi 1.209,00zł Świadczenie wypłacane jest miesięcznie w kwocie, która jest w wyroku, ale nie więcej niż 1.000,00zł na osobę uprawnioną. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę 1.209,00zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej będzie niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025r. wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego **na ogólną kwotę 119.029.23zł, a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 633,13 zł.**

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne

Na opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla osób pobierających świadczenia opiekuńcze wydatkowano kwotę **77.504,27 zł.**

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Na terenie Gminy Przytyk zamieszkuje 12 dłużników alimentacyjnych w stosunku, do których podjęto następujące działania;

- informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego przekazano komornikowi sądowemu w przypadku 11 dłużników,
- poinformowano Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego w przypadku 5 osób,

- nie wszczynano postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wywiady przeprowadzono z 8 dłużnikami alimentacyjnymi,
- wydano 2 decyzje w sprawie umorzenia, wygaszenia zobowiązań,
- nie wydawano decyzji uznających dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożono wnioski do komornika o wszczęcie/przyłączenie do postępowania egzekucyjnego w przypadku 8 dłużników,
- wydano informacje o rozpoczęciu realizacji decyzji w przypadku 8 dłużników,
- wysłano 16 wezwań na wywiad alimentacyjny,
- skierowano wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku 20 dłużników,
- wysłano informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku 19 dłużników,
- skierowano odpowiedź do organu właściwego wierzyciela na wniosek o podjęcie działań w przypadku 18 dłużników,
- nie kierowano zapytań do komornika dot. wywiązywania się ze zobowiązań alimentacyjnych przez dłużników alimentacyjnych,
- nie wysyłano wezwań do dłużników o zarejestrowanie się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako poszukujący pracy,
- wysłano wniosek do Komornika Sądowego o przesłanie kart rozliczeniowych dłużnika alimentacyjnego w przypadku 12 dłużników,
- przekazano do prokuratury wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego – w przypadku 12 dłużników,
- nie kierowano do komornika wniosków o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika alimentacyjnego,
- skierowano 1 wniosek do Zakładu Karnego o udzielenie informacji na temat osadzenia dłużnika alimentacyjnego.

W omawianym okresie kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **37.204,96**, z tego;

- przekazano na dochody budżetu państwa – **29.099,43 zł**, w tym odsetki **16.309,16zł**
- przekazano na dochody własne gminy wierzyciela – **8.105,53zł**.

Świadczenia wychowawcze

Zmiana ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci spowodowała, że świadczenia w ramach programu „Rodzina 800+” składane są do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednak realizacja wypłaty świadczeń wychowawczych za lata ubiegłe, przyznanych w ramach koordynacji oraz przekazywanie do wojewody nienależnie pobranych świadczeń należy do zadań ośrodka pomocy społecznej. W 2025r. na obsługę zadania wydatkowano 2.000,00zł – całość z dotacji wojewody.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy w 2025r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytyku w 2025r. wnioskował do Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu o dofinansowanie szkoleń w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Środki w kwocie **7.639,00zł** pozyskano w ramach Priorytetu I: „Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w zawodach określonych jako deficytowe na danym terenie tj. w powiecie lub w województwie”. Dzięki otrzymanym środkom finansowym 4 pracowników ośrodka skorzystało ze szkoleń o tematyce niezbędnej do wykonywania pracy zawodowej, poszerzyło swoją wiedzę i umiejętności.

Superwizja: listopad 2024r. – kwiecień 2025r.

W okresie od listopada 2024r. do kwietnia 2025r. 18 osób, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczyło w bezpłatnej superwizji indywidualnej i grupowej w formie stacjonarnej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Z tej formy wsparcia skorzystali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytyku, dzielnicowi z terenu gminy Przytyk, pielęgniarka środowiskowa, przedstawiciele oświaty, kurator sądowy. Superwizja to proces wsparcia, który przynosi korzyści na poziomie indywidualnym, zespołowym oraz organizacyjnym. W pracy interdyscyplinarnej, gdzie specjaliści z różnych dziedzin współpracują nad złożonymi przypadkami, superwizja jest kluczowa dla zapewnienia spójności i jakości działań, co prowadzi do stworzenia spójnego planu pomocy. Superwizja to także możliwość wyrażenia trudnych emocji, stresu i lęku, co zmniejsza ryzyko wypalenia w pracy z klientami w sytuacjach kryzysowych i zwiększa poczucie bezpieczeństwa zawodowego.

Podsumowanie

Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej szczególną uwagę należy zwrócić na działania ukierunkowane na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz na tworzenie warunków umożliwiających im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym celem Ośrodka jest łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin nie tylko w formie materialnej, ale również poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Dostrzega się również coraz poważniejsze problemy w rodzinach w sferze wychowania i opieki oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego, które prowadzą do negatywnych skutków. Należy więc wszechstronnie wspierać rodziny w wysiłkach zmierzających do uzyskania samodzielności i równowagi życiowej, która może być zaburzona w każdym momencie życia. Czasami niewielki kryzys sprawia, że jeżeli pomoc nie pojawi się na czas, rodzina ulega degradacji. Pocięszające jest to, że wzrasta świadomość społeczna

i zanikają poglądy, że problemy w danej rodzinie są wewnętrzną sprawą, w którą osoby trzecie nie powinny ingerować.

Dzięki temu, że odpowiedzialność społeczna jest coraz większa, działania instytucji powołanych do pomocy i wsparcia mogą być bardziej skuteczne i efektywne.

W 2026r. następować będzie kontynuacja realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz przyjętych gminnych programów:

- programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej
  - programu wspierania rodziny
  - programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028”, Moduł 1 i 2,
- a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Jednym z takich zadań jest przystąpienie gminy do programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” na rok 2026.

Niewątpliwie nadal należy:

- kontynuować realizację wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych,
- realizować poradnictwo specjalistyczne, które poszerza ofertę wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych czy doznających przemocy domowej i stosujących przemoc domową,
- poszerzać i rozwijać międzyinstytucjonalną współpracę w celu rozwiązywania bardzo złożonych problemów mieszkańców gminy,
- podnosić poziom standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb,
- elastycznie reagować na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Każde realizowane zadanie generuje koszty, na które nie zawsze Gmina otrzymuje dotacje z budżetu Państwa. W związku z powyższym należy uwzględnić następujące potrzeby zarówno w zakresie oferowanej pomocy, jak i funkcjonowania Ośrodka:

- zabezpieczenie środków (pomoc finansowa i niefinansowa) na realizację zadań, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, m. in. poprzez wsparcie asystenta rodziny,
- realizowanie zadań zleconych min. świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny, świadczenia „Za życiem”, świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych, Kartę Dużej Rodziny,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową oraz osób uzależnionych i współuzależnionych
- podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój zawodowy pracowników, bezpieczne warunki pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Pomoc społeczna jest w stanie funkcjonować skutecznie, jeżeli ma sprzyjające i otwarte na zmiany otoczenie zarówno społeczne, jak również instytucjonalne. Obsługa środowisk korzystających z pomocy wymaga nakładu pracy związanego z przyjmowaniem i załatwieniem wniosków o pomoc, realizacją procedury „Niebieskiej Karty”, czy prowadzeniem pracy socjalnej. Należy przy tym zaznaczyć, że każda ze spraw wymaga indywidualnego rozstrzygnięcia, które wiąże się z wydawaniem decyzji lub innym postępowaniem administracyjnym.

Wielopropblematowość w rodzinach, która wymaga zaangażowania wielu instytucji w procesie pomocowym powoduje, że pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego oraz współpracy z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi itp. Tylko stała i systematyczna współpraca oraz wzajemne zrozumienie między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Kończąc, chcielibyśmy podziękować za dotychczasową współpracę wszystkim, którzy włączyli się aktywnie we wspólne pomaganie i wdrażanie polityki społecznej w gminie Przytyk. Mamy nadzieję, że dalsze wspólne działania sprawią, że życie w naszej Gminie będzie łatwiejsze także dla tych, którzy z różnych powodów potrzebują naszego wsparcia.

*Opracowała:
Agnieszka Midzi*

